

РЕШЕНИЕ

№ 207

гр. София, 09.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-23, в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анна Ненова

при участието на секретаря Димитринка Анг. Иванова
като разгледа докладваното от Анна Ненова Търговско дело №
20211100902529 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ, вр. § 13, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г., в сила от 23.10.2018г.).

Ищецът Софийска градска прокуратура твърди, че е получен сигнал от изпълнителния директор на Агенция по вписванията с приложен списъка по § 13, ал. 2 от ПЗР на ЗИТЗ.

С промени в ТЗ, обнародвани в ДВ, бр. 88 от 2018г., в сила от 23.10.2018г., е отпаднала възможността търговските дружества да издават акции на приносител. Съгласно § 11, ал. 2 от ПЗР на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 2018г., в сила от 23.10.2018г.) дружествата, издали акции на приносител или заместващи ги временни удостоверения, са били задължени в 9-месечен срок от влизане на закона в сила (до 23.07.2019г.) да изменят уставите си, като предвидят, че акциите им са поименни, да заменят акциите на приносител или заместващите ги временни удостоверения с поименни акции, да започнат да водят книги за акционерите, да заявят за вписване промените и да представят за обявяване изменените устави в търговския регистър.

Разпоредбата на § 13, ал. 1 от ПЗР на ЗИТЗ предвижда, че търговските дружества, които не изпълнят задълженията си по § 11 и нямат висящо производство по заявление за вписване на промени, се прекратяват по реда на чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ. Съгласно § 13, ал. 2 от ПЗР на ЗИТЗ, Агенция по вписванията има задължение да състави списък на тези дружества, който да бъде изпратен на прокуратурата за завеждане на иски по реда на чл. 252, ал.1, т. 4 от ТЗ.

При изложеното ищецът иска да бъде постановено решение, с което да се прекрати дейността на ответното дружество, което е в списъка по § 13, ал. 2 от ПЗР на ЗИТЗ, с откриване на производство по ликвидация.

Ответникът „М.П.-НАК“ АД признава иска. Не оспорва съществуването на предпоставките за неговото предявяване. Възражава единствено по присъждането на разноски в тежест на дружеството – разноските в производството следва да бъдат понесени от акционерите.

Съдът като съобрази фактите и доказателствата по делото, поотделно и в тяхната съвкупност, възприема от фактическа страна следното:

Ответникът е акционерно дружество, пререгистрирано в търговския регистър при Агенция по вписванията през 2009г.

Дружеството е с капитал от 50 000 лева, разпределен в 500 акции на приносител с номинална стойност от 100 лева (така вписаните обстоятелства по полета 31 и 31а по партидата на дружеството в търговския регистър). Разпределянето на капитала на дружеството на акции на приносител е посочено и в клаузите на обявения устав.

Не се установява подаването на заявление от името на дружеството за вписване на акциите му като поименни (поле 31а). Подаваните след 23.10.2018г. заявления са образец Г2 и Г1 за обявяване на годишен финансов отчет, съответно декларация по чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч.

С писмо изх. № 11-01-278/05.10.2021г. на Агенция по вписванията на прокуратурата е бил представен списък на търговски дружества, които не са изпълнили задълженията си по § 11 от Закона за изменение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г., в сила от 23.10.2018г.) и нямат висящо

производство по заявление за вписване на промени, между които и ответното дружество, при което е бил предявен искът по делото

При така установеното от фактическа страна, от правна страна съдът приема следното:

С разпоредбите на § 11, ал. 1 и ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г., в сила от 23.10.2018г.) е предвидено заменяването на издадени до влизането в сила на закона акции на приносител или заместващи ги временни удостоверения с поименни акции, което да се извърши в 9-месечен срок от влизане в сила на закона, т.е. до 23.07.2019г.

Замяната е във връзка с въвеждането на изисквания на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20.05.2015г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Четвърта директива относно борбата с изпирането на пари), част от пакет от законодателни мерки на ЕС, насочени към предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Поради анонимния характер на акциите на приносител и за да се избегне възможно използване, съставляващо пране на пари или финансиране на тероризъм, съответно на директивата, е преустановена изобщо възможността акции на приносител да съществуват и да бъдат издавани от дружества с регистрация в страната (акционерни дружества и командитни дружества с акции) и към които е приложимо българското право (чл. 56, ал. 1 и чл. 58 от КМЧП).

Запазени са поименните акции, позволяващи техният притежател да бъде идентифициран. При тези акции, съгласно националното право, на лицева страна е означен първият собственик (чл. 183, 3 от ТЗ), той е посочен и в книгата за акционерите, която дружествата водят (чл. 179, ал. 1 от ТЗ), при задължение за вписване в книгата и на всеки следващ собственик, за да има прехвърлянето действие по отношение на дружествата (чл. 185, ал. 2 от ТЗ).

Конкретно смяната на издадените до влизането в сила на Закона за изменение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.) акции на приносител или заместващи ги временни удостоверения с поименни акции е предпоставена от изменение на устава на търговското дружество, тъй като в него са включени видът и броят на акциите (чл. 165, т. 3 от ТЗ), както и, при фактическата замяна на акциите, следва записване в книга за акционерите по чл. 179, ал. 1 от ТЗ на името, адреса, ЕГН/ЛНЧ или ЕИК на притежателя на поименните акции.

След изпълнението на тези действия е било дължимо още подаването на заявление за вписване на новите обстоятелства (вида на акциите по съответното поле по партидата на дружеството в търговския регистър), както и представяне за обявяване на новия устав.

Съгласно разпоредбата на § 13, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.) търговските дружества, които не са изпълнили задълженията си по § 11 и нямат висящо производство по заявлението за вписване на промени, подлежат на прекратяване по реда на чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ.

Презумпцията при отказ да се извършат действията по § 11 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.) е, че дружествата преследват забранени от закона цели - хипотеза на чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ, при което те се прекратяват с решение на съда по седалището по иск на прокурора. Акцията е ценна книга, която удостоверява, че притежателят ѝ участва с посочената в нея номинална стойност в капитала на търговското дружество (чл. 175, ал. 1 от ТЗ), но липсва яснота относно собствеността върху нея, създаващо съмнение за обстоятелствата, при които тази собственост се притежава.

Завеждането на иски от прокуратурата е по списък, изготвен от Агенция по вписванията (§ 13, ал. 2 и ал. 3 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.)).

При предвиждането на § 13, ал. 4 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.), че списъкът, изготвян от Агенция по вписванията, може да бъде актуализиран без ограничение във времето, както и при съобразяване на целта на ЗИТЗ – да бъде постигната яснота относно собствеността върху притежавани акции в търговско

дружество, а не самоцелно то да се прекратява с извършване на производство по ликвидация, следва да се приеме, че срокът по § 11, ал. 2 за предприемане на действия от страна на самите дружества не е решителен.

Задължение на държавата е да въведе своевременно изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20.05.2015г., но няма основание дружество, чийто капитал е бил разделен на акции от вида на тези на приносител, да бъде прекратявано, щом до приключване на съдебното дирене по конкретно предявен иск на прокуратурата по чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ, вр. § 13, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.), като процесуален субституент на държавата, има висящо производство по заявление на дружеството за вписване на промени, от което, ведно с приложенията към заявлението, може да се направи извод, че има предприети действия по изменение на устава на търговското дружество и фактическото заменяне на акциите, с посочване на акционерите - собственици на заменените поименни акции в книгата за акционерите.

В случая от 23.10.2018г., датата на влизане в сила на Закона за изменение на Търговския закон, и до приключване на съдебното дирене по настоящото дело от ответното дружество не е било подадено заявление по § 11, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.) – за вписване относно вида на акциите като поименни (поле 31а по партидата на дружеството), нито е бил обявен нов устав, съдържащ клаузи относно такива акции, при извършено изменение на устава и заменяване на акциите на приносител, с водене на книга за акционерите, притежаващи поименните акции. Обстоятелствата не се оспорват от самото дружество.

При това положение ответното дружество следва да бъде прекратено – то не е изпълнило изискванията на ЗИТЗ (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г.).

Предявеният от Софийска градска прокуратура иск по чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ за прекратяване на ответното дружество е основателен и следва да бъде уважен.

Съгласно чл. 266, ал. 1 от ТЗ с прекратяване на търговското дружество се извършва ликвидация.

Производството по ликвидация следва да бъде открито от съда с настоящото решение, с определяне на срок за ликвидация. Срокът на ликвидация следва да е шест месеца. При необходимост този срок може да бъде продължен.

Ликвидатор следва да бъде определен от Агенция по вписванията.

Съдът не разполага със списък на ликвидатори, какъвто има в Агенция по вписванията, съгласно вътрешни заповеди на изпълнителния директор, издадени на основание Наредба № 1 от 14.02.2007г. за водене, съхранение и достъп до търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел – на специално подбрани и одобрени дееспособни физически лица, които извършват тази дейност по занятие, дължат грижата на добрия търговец и които да носят отговорност за дейността си като ликвидатори (чл. 266, ал. 6 и чл. 268, ал. 4 от ТЗ). Действително липсва изискване за специална професионална правоспособност на ликвидаторите, но при очертаните изисквания към дейността им, такъв подбор е наложителен. Същевременно за назначаването следва да има съгласие от страна на лицето, назначено за ликвидатор (ликвидаторът се вписва в търговския регистър, където се представя нотариално заверено съгласие с образец от подписа му (чл. 266, ал. 3 от ТЗ)), както и трябва да се изключат предвидени в отделни нормативни актове несъвместимости.

Във връзка с назначаването от длъжностното лице следва да бъде определено и възнаграждение на ликвидатора (чл. 266, ал. 5, т. 4 от ТЗ).

В устава на ответното дружество не са предвидени клаузи относно ликвидацията в отклонение от възприетото в ТЗ, като единствено е отпратено към разпоредбите на ТЗ и приложимите нормативни актове.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати дължимата държавна такса по иска от 80 лева, съгласно чл. 3 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

Няма основание за осъждане на акционерите, които да заплатят сумата – те не са страна в производството.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА, на основание чл. 252, ал. 1, т. 4 от ТЗ, вр. § 13, ал. 1 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 88 от 23.10.2018г., в сила от 23.10.2018г.), „М.П.-НАК“ АД, с ЕИК ***** и със седалище и адрес на управление гр. София, район „К.С.“, ул. „*****“, по иска на Софийска градска прокуратура.

ОТКРИВА, на основание чл. 266 и сл. от ТЗ, производство по ликвидация на „М.П.-НАК“ АД, с ЕИК ***** и със седалище и адрес на управление гр. София, район „К.С.“, ул. „*****“, като определя 6-месечен срок за провеждането му, при служебно назначаване на ликвидатор.

УКАЗВА на длъжното лице по регистрация в Агенция по вписванията, при вписване на решението за прекратяването, да назначи ликвидатор и да определи месечното му възнаграждение, съгласно мотивите към решението.

ОСЪЖДА „М.П.-НАК“ АД, с ЕИК ***** и със седалище и адрес на управление гр. София, район „К.С.“, ул. „*****“, да заплати по сметка на Софийски градски съд сумата от 80 лева (осемдесет лева) държавна такса по предявения иск.

Решението в частта на прекратяването на търговското дружество подлежи на обжалване пред Апелативен съд – гр. София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане в сила на решението, препис да се изпрати на Агенция по вписванията, на основание чл. 14 от ЗТРРЮЛНЦ.

Съдия при Софийски градски съд: _____